SALTO

Praktiskas vadlīnijas *Erasmus+* un
Eiropas Solidaritātes korpusa programmu
prioritāšu īstenošanai starptautiskajos projektos

Atklāj prioritāšu spēku

SALTO

Vai esat gatavi pilnībā izmantot *Erasmus+* un *Eiropas Solidaritātes korpusa* programmu sniegtās iespējas? Vai vēlaties uzzināt, kā savās aktivitātēs labāk integrēt šo programmu horizontālās prioritātes? Šajā materiālā sniegtā informācija palīdzēs izprast, kā četras galvenās prioritātes iespējams īstenot jūsu projekta iecerē neatkarīgi no jomas, kurā darbojaties.

Atcerieties! Katrs projekts ir unikāls un balstās uz tajā iesaistīto dalībnieku un organizāciju konkrētajām vajadzībām. Šo prioritāšu īstenošana dažādos projektos atšķirsies. Arī šajā materiālā informācija par katru prioritāti ir strukturēta atšķirīgi – izpētiet un atrodiet sev piemērotāko pieeju!

Erasmus+ ir Eiropas Savienības programma, kas atbalsta izglītību, apmācību, jaunatni un sportu Eiropā (un ārpus tās), veicinot mobilitātes un sadarbības iespējas. ***Eiropas Solidaritātes korpuss*** sniedz jauniešiem iespēju iesaistīties brīvprātīgajā darbā un solidaritātes aktivitātēs, kas sniedz labumu vietējām kopienām.

Abās programmās īpaša uzmanība tiek pievērsta **iekļaušanai un daudzveidībai, videi un cīņai pret klimata pārmaiņām, digitālajai pārveidei un līdzdalībai demokrātiskajā dzīvē**. Bet ko šīs prioritātes nozīmē jūsu projektam un kāpēc tās ir svarīgas?

Teksta autore: Susie Nicodemi
Grafiskais dizains: www.wearestardust.be

Pateicamies citiem *SALTO* resursu centriem, nacionālajām aģentūrām un projektu īstenotājiem, kuri sniedza atbalstu šī izdales materiāla izstrādē un testēšanā.[1]

UZZINI VAIRĀK

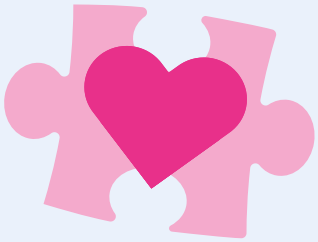
LINKTR.EE/UNLOCK_PRIORITIES

1 Finansē Eiropas Savienība. Publikācijas tulkojumu latviešu valodā un maketu sagatavojusi Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA). Par latviešu valodas versijas saturu atbild VIAA.

EIROPAS SOLIDARITĀTES KORPUSS
KOPĀ MĒS VARAM.

Erasmus+
Bagātini pieredzi, domā plašāk

SALTO DIGITAL
SALTO INCLUSION & DIVERSITY
SALTO
SALTO PARTICIPATION & INFORMATION
SALTO INCLUSION EDUCATION

IEKĻAUŠANA UN DAUDZVEIDĪBA

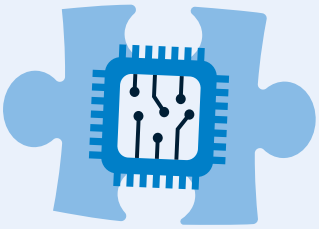
Šo ES programmu mērķis ir nodrošināt, lai to sniegtās iespējas būtu pieejamas **ikvienam** neatkarīgi no cilvēku atšķirīgās izcelsmes, situācijas un vajadzībām. Lai to panāktu, programmās ir paredzēti mehānismi un resursi, kas palīdz cilvēkiem pārvarēt **šķēršļus**, kuri var kavēt viņu dalību aktivitātēs. Šādi šķēršļi var būt veselības problēmas, sociāla vai kultūras rakstura grūtības, ekonomiski vai ģeogrāfiski šķēršļi, ar izglītību saistīti nelabvēlīgi apstākļi, diskriminācija vai jebkādi citi šķēršļi.

Eiropas projektiem jābūt **iekļaujošiem un pieejamiem un jāņem vērā daudzveidība visās tās izpausmēs**. Tiem jāspēj sasniegt dažādas sabiedrības grupas un jāatzīst dalībnieku atšķirīgā pieredze un izcelsme par vērtīgu iespēju savstarpēji mācīties. Visos projektos ir svarīgi veidot **vienlīdzīgu iespēju un savstarpējas cieņas principos balstītu vidi**.

VIDE UN CĪŅA PRET KLIMATA PĀRMAIŅĀM

Vides un klimata degradācija skar ikvienu. Ir būtiski, lai cilvēki izprastu šīs krīzes, pilnveidotu savas zināšanas un prasmes un stiprinātu gatavību rīkoties videi ilgtspējīgākas nākotnes labā. **Mācīšanās un rīcības veicināšana zaļās pārveides sekmēšanai** gan formālajā, gan neformālajā vidē ir viena no *Erasmus+* un *Eiropas Solidaritātes korpusa* programmu prioritātēm. Eiropas projektu aktivitātēm jābūt videi draudzīgām. Tām jāveicina ilgtspējīga un atbildīga rīcība gan dalībnieku, gan projektos iesaistīto organizāciju vidū.

DIGITĀLĀ PĀRVEIDE

Digitālā pārveide nepārtraukti ietekmē mūsu sabiedrību un ekonomiku. Tā rada **jaunus veidus**, kā mācīties, apgūt prasmes, strādāt un aktīvi piedalīties sabiedrības dzīvē, kā arī izklaidēties un sazināties. **Digitālās prasmes un kompetences** ir pamats sociālajai iekļaušanai, aktīvai pilsoniskajai līdzdalībai, nodarbināmībai, produktivitātei, drošībai un izaugsmei.

Programmas veicina iekļaujošākas, saliedētākas, zaļākas un digitāli sagatavotas sabiedrības attīstību. Eiropas inovācijas kapacitāte, digitālo prasmju un kompetenču attīstība, kā arī prasmju pilnveide nākotnei nozīmīgās jomās, piemēram, klimata pārmaiņu mazināšanā, tīrās enerģijas risinājumos, mākslīgajā intelektā, robotikā un lielo datu analīzē, ir būtiski priekšnoteikumi Eiropas ilgtspējīgai izaugsmei un sociālajai saliedētībai nākotnē.

LĪDZDALĪBA DEMOKRĀTISKAJĀ DZĪVĒ, KOPĒJĀS VĒRTĪBAS UN PILSONISKĀ IESAISTE

Līdzdalība demokrātiskajos procesos ir būtiska sabiedrības izaugsmei un attīstībai Eiropā un ārpus tās. Tā ietver nepieciešamo prasmju attīstīšanu un dažādu iespēju meklēšanu, kā uzklausīt un apmierināt cilvēku vajadzības. ES programmas ir instruments, kas palīdz pārvarēt šķēršļus un veicina **aktīvu iesaisti un līdzdalību**.

Eiropas projektiem būtu jāpalīdz ikvienam tajos iesaistītajam **izmantot savas tiesības piedalīties lēmumu pieņemšanā**, kā arī attīstīt aktīvam pilsonim nepieciešamās prasmes. Projektos būtu jāizmanto līdzdalības pieejas un prakse, kas motivē cilvēkus aktīvi iesaistīties, un viss būtu jāplāno kopā ar dažādiem cilvēkiem.

PRIORITĀŠU SAVSTARPĒJĀ SAIKNE

Lai gan tās ir četras atšķirīgas prioritātes, tās bieži ir **savstarpēji cieši saistītas**. Piemēram, nepietiekami pārstāvētu sabiedrības grupu līdzdalības nodrošināšana lēmumu pieņemšanā ir būtisks iekļaušanas aspekts. Tāpat pārdomāta digitālo rīku izmantošana var palīdzēt padarīt projektus videi draudzīgākus, iekļaujošākus un veicināt līdzdalību.

Dažādu sabiedrības grupu pārstāvji arvien biežāk izmanto savas zināšanas, prasmes un balsi, lai iestātos par ilgtspēju un iekļaušanu, iesaistoties dažādās līdzdalības formās, tostarp projektu aktivitātēs. **Ir svarīgi apzināties šīs saiknes starp prioritātēm un izmantot to potenciālu. Vairāku prioritāšu integrēšana vienā iniciatīvā var palīdzēt radīt visaptverošākus un ietekmīgākus projektus**.

KĀ JŪS SAVĀ PROJEKTĀ SASAISTĪTU ŠĪS PRIORITĀTES?

IEDVESMOJIETIES NO ŠIEM PROJEKTU PIEMĒRIEM!

Šajos dažādu jomu un organizāciju projektos tiek mēģināts sasaistīt vairākas prioritātes.
Kuras prioritātes jūs saskatāt katrā no piemēriem?
Ko no šiem piemēriem varat mācīties?
Ko jūs īstenotu citādi?

JAUNIEŠU PROJEKTS PAR SOCIĀLAJIEM MEDIJIEM UN INTEREŠU AIZSTĀVĪBU

Jauniešu grupa īstenoja starptautisku projektu, lai dalītos pieredzē un paplašinātu zināšanas par sociālajiem medijiem. Projekta dalībnieki diskutēja par viņu izmantoto digitālo rīku ietekmi uz vidi. Viņi pat izaicināja paši sevi vienu dienu pilnībā atteikties no sociālo mediju lietošanas. Pārdomājot savus sociālo mediju lietošanas paradumus un iespējas tos pilnveidot, jaunieši sazinājās ar vairākiem digitālā satura veidotājiem ar invaliditāti. Kopīgi viņi apsprieda sociālo mediju nozīmīgo lomu interešu aizstāvībā – sākot no dialoga ar politiķiem un kopienu veidošanas līdz svarīgas informācijas izplatīšanai sabiedrībā.

PROJEKTS PAR DEMOKRĀTIJU UN DIGITĀLO LĪDZDALĪBU

Daudzveidīga pieaugušo izglītojamo grupa, tostarp cilvēki ar mācīšanās grūtībām, piedalījās projektā par demokrātiju. Dalībnieki iepazina dažādus veidus, kā iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesos, analizēja diskriminācijas radītos šķēršļus un apguva iekļaujošus digitālās līdzdalības rīkus. Visā projekta gaitā tika izmantotas līdzdalīgas lēmumu pieņemšanas metodes. Projekta laikā tika īstenota videi draudzīga pieeja, piemēram, izvēloties ceļot ar vilcienu un nodrošinot vegānisku ēdināšanu. Pēc projekta dalībnieki tikās ar vietējā un valsts līmeņa lēmumu pieņēmējiem, lai aicinātu ieviest iekļaujošākas sistēmas tādās jomās kā līdzdalības budžeta veidošana, vēlēšanas un diskusijas par valsts politiku.

PROJEKTS PAR ILGTSPĒJĪGĀM IZVĒLĒM SĀKUMSKOLAS SKOLĒNIEM

Šis projekts bija veltīts videi draudzīgu izvēļu veicināšanai ikdienā.
Tajā piedalījās sākumskolas skolēni, tostarp bērni, kuri saskaras ar sociāliem un ekonomiskiem izaicinājumiem. Dalībnieki mācījās par ilgtspējas nozīmi, par to, kas un kā pieņem lēmumus, kas ietekmē ilgtspējīgu attīstību, kā arī diskutēja par pārmaiņām, ko iespējams ieviest gan mājās, gan skolā. Daļa mācību procesa norisinājās virtuālās realitātes (VR) vidē, kur skolēni spēlēja interaktīvu spēli par atkritumu šķirošanu un ilgtspējīgām izvēlēm.

IEKĻAUJOŠU AUGSTSKOLU INICIATĪVA

Vairākas augstskolas sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām īstenoja projektu, lai pilnveidotu darbu ar *LGBTQIA+* kopienu. Kopīgi tika identificēti šķēršļi, kas ietekmē gan studentus, gan augstskolu personālu. Projekts palīdzēja padziļināt izpratni par kopienas vajadzībām un attīstīt iekļaujošākas un pieejamākas darba metodes. Viena no galvenajām projekta jomām bija digitālās mācību vides pilnveide, kā rezultātā tika iegādāta pieejamības prasībām atbilstoša programmatūra un tiešsaistes mācību rīki. Projektā tika īstenotas arī interešu aizstāvības aktivitātes, kuru mērķis bija veicināt pārmaiņas institucionālā un valsts līmenī, lai radītu iekļaujošāku studiju pieredzi ikvienam.

SPORTA IZMANTOŠANA LĪDZDALĪBAS VEICINĀŠANAI

Sporta organizācijas pulcēja migrantu izcelsmes jaunu sieviešu grupas, lai attīstītu viņu līderības prasmes, trenējot meiteņu futbolu. Aktivitāšu vadītāji izmantoja sportu (futbolu) kā rīku, lai rosinātu diskusijas par līdzdalību, īpaši pievēršoties sieviešu lomai sabiedrībā. Dalībnieces arī organizēja līdzekļu vākšanu koku un krūmu stādīšanai, lai uzlabotu sporta vidi nākamajiem tās lietotājiem, un informēja par šo iniciatīvu vietējos un sociālajos medijos. Ar sporta un citu aktivitāšu palīdzību tika stiprināta sociāli un ekonomiski mazāk aizsargātu jaunu sieviešu pašapziņa un aktīvas pilsoniskās līdzdalības kompetences. Projekts arī parādīja, kā sports var palīdzēt jaunām sievietēm labāk izprast sevi un savu apkārtējo vidi, kā arī kļūt par pozitīvu pārmaiņu virzītājām savā kopienā.

VIDES RĪCĪBAS PROJEKTS PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS AUDZĒKŅIEM

Profesionālās izglītības iestāžu audzēkņi no divām valstīm sadarbojās projektā, lai identificētu vides problēmas savās pašvaldībās. Projekta laikā viņi izstrādāja mobilo lietotni, kas ļauj lietotājiem fotografēt vides problēmas, ziņot par tām vietējām pašvaldībām vai aicināt citus brīvprātīgos iesaistīties to risināšanā. Projekta laikā audzēkņi mācījās gan viens no otra, gan no ekspertiem par vides aizsardzību, digitālo rīku izstrādi un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesiem.

KĀ JŪS RĪKOTOS? KO VARAT MĀCĪTIES NO ŠIEM PROJEKTU PIEMĒRIEM?

IZMĒĢINIET!

Droši sazinieties ar savas valsts nacionālo aģentūru vai valsts *Erasmus+* biroju, kas var sniegt atbalstu jūsu projekta izstrādē un īstenošanā. Tur varat arī saņemt informāciju par mācību iespējām, kas palīdzēs padziļināt zināšanas, kā arī veidot partnerības ar citiem, kuri strādā ar līdzīgām prioritātēm. Arī *SALTO* resursu centri piedāvā informāciju, mācības, rīkus un atbalstu projektu īstenošanai.

UZZINI VAIRĀK

LINKTR.EE/UNLOCK_PRIORITIES

Kā savā projektā stiprināt iekļaušanu un daudzveidību?

Iekļaušana un daudzveidība *Erasmus+* un *Eiropas Solidaritātes korpusa* programmās veicina vienlīdzīgas iespējas un taisnīgumu, nodrošinot, ka ikvienam ir iespēja piedalīties neatkarīgi no šķēršļiem, ar kuriem viņš savā dzīvē saskaras. Cilvēkiem ar šādiem šķēršļiem ir mazāk iespēju nekā citiem. Nodrošinot nepieciešamo atbalstu un resursus, jūs varat padarīt savu projektu pieejamu cilvēkiem ar dažādu pieredzi un vajadzībām. Iepazīstieties ar šiem ieteikumiem, lai padarītu savu projektu iekļaujošāku!

LAI SAVĀ PROJEKTĀ VAIRĀK VEICINĀTU IEKĻAUŠANU UN DAUDZVEIDĪBU:

- **aktīvi iesaistiet** cilvēkus ar mazāk iespējām visos projekta posmos neatkarīgi no projekta tēmas – **iekļaujošs projekts**;
- pievērsieties ar iekļaušanu un daudzveidību saistītiem jautājumiem – **projekts par iekļaušanu**;
- vai **apvienojiet abas pieejas** – projektā par tēmu, kas saistīta ar iekļaušanu un daudzveidību, iesaistiet cilvēkus ar mazāk iespējām.

LAI PROJEKTĀ IESAISTĪTU VAIRĀK CILVĒKU AR MAZĀK IESPĒJĀM:

- sadarbojieties ar organizācijām, kas **ikdienā strādā** ar cilvēkiem ar mazāk iespējām (speciālās izglītības iestādēm, sociālajiem dienestiem, iekļaušanas organizācijām u. c.);
- pārliecinieties, ka arī jūsu partneri **aktīvi uzrunā un iesaista** cilvēkus ar mazāk iespējām;
- **izvērtējiet** savas darba metodes un pasākumu norises vietas, lai identificētu šķēršļus, kas varētu netīši liegt atsevišķiem cilvēkiem iespēju piedalīties.

Projekta pieteikumā parādiet, ka **PAZĪSTAT MĒRĶGRUPAS** (cilvēkus ar mazāk iespējām), ar kurām strādājat. Parādiet savu motivāciju, prasmes un pieredzi darbā ar cilvēkiem ar mazāk iespējām. Sniedziet informāciju par viņu konkrētajām vajadzībām:

- nodrošiniet nepieciešamo atbalstu, lai ikviens varētu piedalīties ar vienlīdzīgām iespējām (tostarp pavadošās personas, trenerus, zīmju valodas tulkus u. c.);
- izmantojiet papildu finansējumu īpašu vajadzību nodrošināšanai vai sagatavošanās vizītei, lai labāk iepazītu norises vietu;
- pielāgojiet sagatavošanās procesu, iekļaujošās metodes un turpmākos pasākumus konkrētajām dalībnieku vajadzībām.

Kā savā projektā stiprināt iekļaušanu un daudzveidību?

SALTO

IDEJAS PROJEKTIEM

Šeit apkopotas dažas idejas, kas var palīdzēt stiprināt iekļaušanu un daudzveidību jūsu aktivitātēs.

PIRMS AKTIVITĀTES

Veidojiet informāciju un saziņu tā, lai tā uzrunātu mērķgrupu un būtu viegli uztverama. Izmantojiet saziņas kanālus, valodu un vizuālos materiālus, ko jūsu mērķgrupa lieto, saprot un ar kuriem spēj identificēties.

Publicitātes materiālos skaidri norādiet, ka projektā tiek gaidīti arī cilvēki ar mazāk iespējām, un informējiet par pieejamo atbalstu. Tas palīdzēs veicināt dažādu mērķgrupu iesaisti.

Pārliecinieties, ka dalībnieku atlases kritēriji nav izslēdzoši (piemēram, „piedalās tikai labākie"). Veiciniet dažādu profilu un pieredžu pārstāvju iesaisti.

Izziniet (nevis pieņemiet) jūsu dalībnieku vajadzības un izaicinājumus, un pielāgojiet sagatavošanās procesu un administratīvās procedūras (dokumentus, platformas u. c.), lai tās būtu piemērotas ikvienam. Ja nepieciešams, nodrošiniet individuāli pielāgotu atbalstu.

Pielāgojiet aktivitātes (piemēram, metodes, ilgumu un norises vietu) dalībnieku vajadzībām, interesēm un iespējām.

Analizējiet dalībnieku mācīšanās vajadzības, attiecīgi plānojiet projekta aktivitātes un, ja nepieciešams, piedāvājiet dažādus iesaistes veidus. **Veiciniet aktīvu līdzdalību projektā**.

Cik vien iespējams, **paredziet potenciālos izaicinājumus** projekta īstenošanā un novērtējiet iespējamos riskus.

Sagatavojiet ārkārtas situāciju kontaktpersonu sarakstu (dalībnieku dzīvesvietas valstī), ar kurām nepieciešamības gadījumā var sazināties aktivitātes laikā ārvalstīs.

Kā savā projektā stiprināt iekļaušanu un daudzveidību?

SALTO

AKTIVITĀTES LAIKĀ

Nodrošiniet, ka pasākuma norises vieta un naktsmītne ir piemērota cilvēkiem ar kustību, maņu un intelektuālās attīstības traucējumiem, kā arī tiek ņemtas vērā ar garīgo veselību, dzimumu un dzimumidentitāti saistītās vajadzības, uzturu un atšķirīgām kultūras un sociālajām paražām saistītās vajadzības.

Nodrošiniet individuāli pielāgotu atbalstu gan programmas aktivitāšu laikā, gan ārpus tām (piemēram, brīvajā laikā un naktsmītnēs).

Pievērsiet uzmanību tam, kādas finansiālas izmaksas projekta aktivitātes var radīt dalībniekiem gan programmas laikā, gan brīvajā laikā.

Veidojiet drošu vidi mācībām. Pielāgojiet metodes un programmu dalībnieku mācīšanās vajadzībām vai piedāvājiet dažādus iesaistes veidus.

Nodrošiniet, lai komandā būtu uzticības persona, pie kuras dalībnieki nepieciešamības gadījumā var vērsties jebkurā laikā.

Izmantojiet grupas daudzveidību kā vērtīgu mācīšanās resursu.

Nodrošiniet, ka mācību materiāli ir pielāgoti, saprotami un pieejami dažādām dalībnieku vajadzībām, tostarp neredzīgiem un vājredzīgiem cilvēkiem, cilvēkiem ar maņu vai intelektuālās attīstības traucējumiem un cilvēkiem ar mācīšanās grūtībām.

Ieplānojiet pietiekami daudz atelpas brīžu un nodrošiniet klusu telpu, kur dalībnieki var pārdomāt pieredzēto.

PĒC AKTIVITĀTES

Atbalstiet dalībniekus aktivitātes izvērtēšanā un mācīšanās rezultātu dokumentēšanā (piemēram, izmantojot *Europass* mobilitātes apliecinājumu, *Youthpass* vai *Learning Agreement Complement*).

Iesaistiet visus dalībniekus rezultātu izplatīšanas aktivitātēs atbilstoši viņu interesēm un iespējām.

Atbalstiet dalībniekus spert nākamos soļus, izmantojot aktivitātes laikā gūto pieredzi.

Apkopojiet (un ņemiet vērā) dalībnieku ar mazāk iespējām atsauksmes, lai nākamā aktivitāte būtu vēl iekļaujošāka!

UZZINI VAIRĀK

LINKTR.EE/UNLOCK_PRIORITIES

Kā savā projektā īstenot videi draudzīgākas pieejas?

Vide un rīcība klimata jomā ir viena no galvenajām Eiropas Savienības prioritātēm tagad un nākotnē. Ilgtspējai jākļūst par neatņemamu izglītības un mācību sastāvdaļu **visos līmeņos**. Tas attiecas gan uz mācību saturu un pedagogu profesionālo pilnveidi, gan uz ēkām, infrastruktūru un organizāciju darbību.

Abas programmas veicina:

- izglītību ilgtspējīgai attīstībai, tostarp dalībnieku zināšanu, kompetenču un prasmju pilnveidi, kas nepieciešamas ilgtspējīgas attīstības veicināšanai viņu ikdienā un profesionālajā darbībā;
- paradumu un rīcības maiņu, lai samazinātu Eiropas projektu oglekļa pēdu, tostarp veicinot zemu emisiju transporta izmantošanu un videi draudzīgu projektu vadību;
- zināšanu un jaunu kompetenču attīstību nozarēs, kas saistītas ar zaļo pāreju.

CEĻO VIDEI DRAUDZĪGĀK!

Programmas atbalsta videi draudzīgu jeb zaļo ceļošanu. Diemžēl videi draudzīgāka ceļošana var būt **dārgāka** vai aizņemt vairāk laika. Šādu papildu izmaksu segšanai ir pieejams papildu finansējums.
Plašāku informāciju par tā piešķiršanas nosacījumiem meklējiet *Erasmus+* vai *Eiropas Solidaritātes korpusa* programmu vadlīnijās.

KAS IR VIDEI DRAUDZĪGA CEĻOŠANA?

Kā savā projektā īstenot videi draudzīgākas pieejas?

SALTO

IDEJAS PROJEKTIEM

- Kādas ir jūsu kopienas **vajadzības** šajā jomā? Kādas zaļās prasmes un kompetences jau ir pieejamas, un kādu vēl trūkst?
- Kādus **ekspertus un vides jomas pārstāvjus** jūs varat iesaistīt?
- Kā stiprināt projekta vadītāju zināšanas par vides jautājumiem? Kā pieņemt **uz pierādījumiem balstītus lēmumus**?
- Kā veicināt **ilgtermiņa pārmaiņas** dalībnieku rīcībā un paradumos?
- Plānojot aktivitātes (sanāksmes, pasākumus, darbnīcas u.c.), **izvērtējiet, vai klātienes tikšanās ir nepieciešama**. Vai aktivitātes iespējams īstenot tiešsaistē? Kā **samazināt dalībnieku, projekta un iesaistīto organizāciju enerģijas un materiālu patēriņu**? Vai tiešām nepieciešami drukāti materiāli vai suvenīri? Vai ir pieejamas ilgtspējīgākas alternatīvas?
- Kāda būs jūsu aktivitāšu **ilgtermiņa ietekme**? Kas paliks pēc to īstenošanas un kas tiks izmests?
- Kādus **rādītājus** varat izmantot, lai novērtētu un atspoguļotu sava projekta ietekmi noslēguma ziņojumā?

PRAKTISKI SOĻI PROJEKTA OGLEKĻA PĒDAS SAMAZINĀŠANAI

Veiciet atkritumu auditu un ieviesiet principu **atteikties, samazināt un pārstrādāt**.

Izvēlieties projekta norises vietas, kas ir viegli sasniedzamas, izmantojot zaļās ceļošanas veidus. Palīdziet dalībniekiem rezervēt vilciena biļetes, organizējiet kopbraukšanu un nodrošiniet velonovietnes.

Regulāri novērtējiet projekta oglekļa pēdu dažādās jomās (ceļošana, pasākumu organizēšana, iepirkumi u.c.). Ja emisijas nav iespējams samazināt, apsveriet iespējas tās kompensēt.

Jautājiet projekta partneriem par viņu ietekmi uz vidi un labās prakses piemēriem (piemēram, izvēloties pasākuma norises vietu, restorānu, drukas pakalpojumu sniedzēju vai moderatoru).

Kā galveno izvēli piedāvājiet augu valsts maltītes, kas gatavotas no vietējiem un sezonāliem produktiem. Izmantojiet vairākkārt lietojamus galda piederumus un mudiniet dalībniekus ņemt līdzi savu ūdens pudeli un krūzi.

Ļaujiet dalībniekiem pašiem izvēlēties, vai viņiem nepieciešami suvenīri, uzkodas vai atspirdzinājumi, nevis nodrošiniet tos visiem automātiski. Tas palīdzēs samazināt nevajadzīgu resursu patēriņu un atkritumu daudzumu.

Dalieties ar savām videi draudzīgajām iniciatīvām, lai iedvesmotu citus un veicinātu jaunu standartu veidošanos. Mudiniet arī dalībniekus ieviest videi draudzīgus paradumus savā ikdienā.

UZZINI VAIRĀK

LINKTR.EE/UNLOCK_PRIORITIES

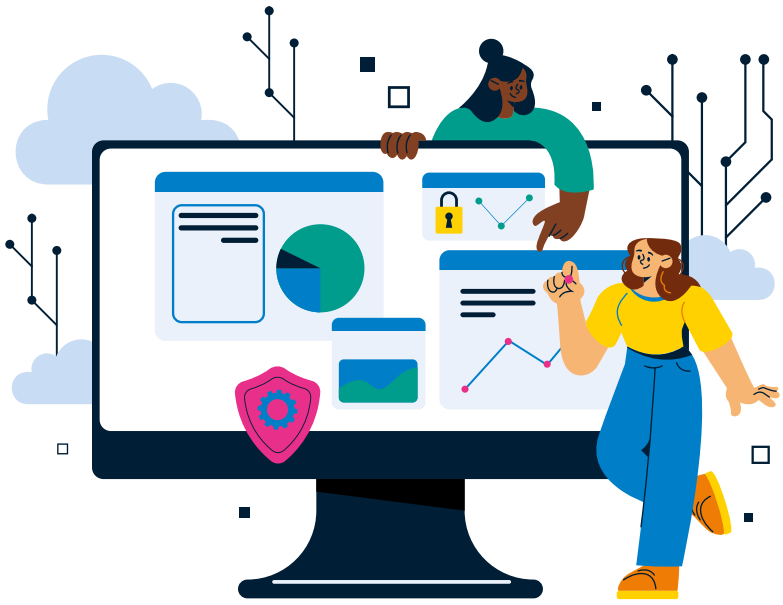
Kā īstenot projektu, īpašu uzmanību pievēršot programmas digitālajai prioritātei?

Erasmus+ un *Eiropas Solidaritātes korpusa* projekti var būtiski veicināt indivīdu un organizāciju digitālo gatavību, kapacitāti un prasmes, tādējādi nodrošinot ikvienam vienlīdzīgas iespējas pilnvērtīgi īstenot savu potenciālu, atrast darbu un aktīvi iesaistīties sabiedrības dzīvē.

Digitālā pārveide ir īpaši nozīmīga izglītībā un mācībās, darbā ar jaunatni un sportā. Tā ir sistēmisks pārmaiņu process, kurā tehnoloģijas tiek izmantotas jaunu procesu un metožu ieviešanai, lai uzlabotu izglītības, mācību un darba ar jaunatni kvalitāti un iekļaujošu raksturu. Mērķtiecīga digitālo tehnoloģiju, mākslīgā intelekta un citu jauno tehnoloģiju izmantošana var radīt jaunas mācīšanās un saziņas iespējas, uzlabot piekļuvi informācijai un veicināt mūsdienīgu pedagoģisko pieeju izmantošanu, tādējādi paaugstinot mācīšanas un mācīšanās kvalitāti gan formālajā, gan neformālajā izglītībā.

PROJEKTĀ VAR PIEVĒRSTIES, PIEMĒRAM, ŠĀDIEM JAUTĀJUMIEM:

- digitālo prasmju attīstīšana no pamatlīmeņa līdz padziļinātam līmenim;[1]
- digitālās izglītības ekosistēmas stiprināšana;[2]
- digitālā pedagoģija;
- digitālais saturs izglītībai, mācībām un darbam ar jaunatni;
- mākslīgais intelekts izglītībā, mācībās un darbā ar jaunatni;
- iestāžu digitālā gatavība un kapacitāte – digitālās pārveides plānu un digitālās izglītības stratēģiju izstrāde izglītības iestādēs;
- digitālā iekļaušana un digitālās nevienlīdzības mazināšana;
- STEAM pieeja (zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes, māksla un matemātika);
- virtuālā un kombinētā mobilitāte, virtuālā mācīšanās un virtuālā sadarbība;
- jekurš cits temats, kas atbilst **Digitālās izglītības rīcības plānam 2021.–2027. gadam**.[3]

1 Council Recommendation on improving the provision of digital skills and competences in education and training
2 Council recommendation on Key enabling factors for successful digital education and training
3 Digital Education Action Plan (2021-2027)

Kā īstenot projektu, īpašu uzmanību pievēršot programmas digitālajai prioritātei?

JAUTĀJUMI PĀRDOMĀM

1. DIGITĀLĀ PĀRVEIDE

- Kā digitālās tehnoloģijas projektā tiek izmantotas mērķtiecīgi un jēgpilni, lai ieviestu jaunus procesus un darba metodes?

2. DIGITĀLĀS PRASMES

- Kā projekts veicina digitālo prasmju un kompetenču attīstību digitālās pārveides īstenošanai?

3. DIGITĀLĀS IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMA

- Kā projekts stiprina efektīvu un kvalitatīvu digitālās izglītības ekosistēmu?

4. DIGITĀLĀ PEDAGOĢIJA

- Kā digitālā pedagoģija un digitālās metodes tiek izmantotas, lai veicinātu padziļinātu mācīšanos?

5. SINERĢIJA AR CITĀM PRIORITĀTĒM

- Kā digitālā pārveide projektā papildina un stiprina pārējās programmas prioritātes?

IZMANTOJIET RĪKUS UN IETVARUS DIGITĀLĀS PRIORITĀTES ĪSTENOŠANAI PROJEKTĀ

Papildus Digitālās izglītības rīcības plānam projektu izstrādē varat izmantot arī tādus ietvarus kā ***DigComp***, ***DigCompEdu*** un ***DigCompOrg***, lai noteiktu vajadzības, formulētu mērķus un plānotu aktivitātes. Tie nodrošina kopīgu atsauces ietvaru, kas palīdz sasaistīt projektu ar plašāku Eiropas kontekstu.

Šie rīki un ietvari palīdz īstenot projekta aktivitātes, piemēram, attīstīt digitālās prasmes un veikt pašnovērtējumu (piemēram, izmantojot *SELFIE* rīkus). Turklāt tos var izmantot, lai izvērtētu projekta aktivitātes un novērtētu to ietekmi.

SALTO Digital vienas lappuses informatīvajos materiālos ir sniegtas vadlīnijas un konkrētas idejas par to, kā projektos izmantot attiecīgos ietvarus un rīkus. Tematiskajās kartītēs ir sniegts īss ievads dažādos digitālajos tematos (piemēram, mākslīgais intelekts un STEAM), un tās palīdz jaunajos projektos pievērsties digitālajai prioritātei. Vienas lappuses informatīvos materiālus un citus jūsu projektam noderīgus resursus atradīsiet *SALTO Digital* tīmekļvietnē: saltodigital.eu

Kā savā projektā panākt plašāku un aktīvāku līdzdalību?

SALTO

Līdzdalība nozīmē, ka cilvēkiem ir **tiesības, līdzekļi, telpa, iespējas** un, **ja nepieciešams, atbalsts**, lai brīvi **paustu savu viedokli, piedalītos un ietekmētu lēmumu pieņemšanu** par jautājumiem, kas tos skar, kā arī **aktīvi iesaistītos** mūsu kopienu demokrātiskajā un pilsoniskajā dzīvē.

KAS NĀK PRĀTĀ, JA DOMĀJAT PAR DEMOKRĀTISKU LĪDZDALĪBU?

Līdzdalība var izpausties dažādos veidos. Lai gan **balsošana** vai kandidēšana vēlēšanās varētu būt pirmais, kas nāk prātā, pastāv arī **citi līdzdalības veidi**. Jūs varat: iesaistīties un sadarboties ar pārstāvniecības institūcijām (skolēnu, studentu, jauniešu domēm, pilsoņu asamblejām, politiskajām partijām, arodbiedrībām...), parakstīt lūgumrakstus, apvienot spēkus, lai kopā ar draugiem (vai ar organizācijas palīdzību) panāktu pārmaiņas, rakstīt ieteikumus par uzlabojumiem vietējā pašvaldībā, protestēt, kļūt par brīvprātīgo, ziedot, publicēt ziņas sociālajos tīklos, sazināties ar lēmumu pieņēmējiem, boikotēt produktus ētisku apsvērumu dēļ... un vēl daudz ko citu.

Līdzdalība nozīmē paust savas vajadzības un viedokli, tikt uzklausītam un panākt, lai jūsu paustais ietekmētu apkārt notiekošos procesus un to rezultātus. Kā *Erasmus+* un *Eiropas Solidaritātes korpusa* programmas var jūs atbalstīt?

IDEJAS PROJEKTIEM

KONCENTRĒJIES UZ LĪDZDALĪBU

Līdzdalība projektā var būt iekļauta gan **tematiski** (jūs apspriežat tematus, kas saistīti ar līdzdalību), gan **praktiski** (jūs izmantojat līdzdalības principus un metodes dažādos procesos).

SAGATAVOJOT PROJEKTA PIETEIKUMU, ĪSTENOJOT PROJEKTU UN IZVĒRTĒJOT TĀ REZULTĀTUS, ŅEMIET VĒRĀ ŠĀDUS ASPEKTUS:

TĒMA

- Kāds **temats** varētu būt **nozīmīgs** cilvēkiem, kurus **plānojat iesaistīt** projektā? Kā to varētu noskaidrot (piemēram, balstoties uz iepriekšējām aktivitātēm, aptaujām, aptaujājot komandas biedrus un mērķa grupas ar dažādu metožu palīdzību...)?
- Pat ja projekta uzmanības centrā ir cits temats, kā jūs varētu aplūkot **līdzdalību sava projekta temata kontekstā** (piemēram, balsošana, protesti, kopienas aktivitātes par jūsu izvēlētajām tēmām, dialogs ar lēmumu pieņēmējiem)?
- Kāds temats varētu būt nozīmīgs cilvēkiem, kurus plānojat iesaistīt projektā? Kā jūs varētu noskaidrot, kas viņiem ir svarīgs? Uz ko jūs koncentrētos (piemēram, projekts par vēlēšanām, aktīvu līdzdalību vietējā kopienā, brīvprātīgo darbu, pieredzes apmaiņu par skolēnu domju, jauniešu domju, akadēmisko senātu darbu, protestu nozīmi, mācību aktivitātēm, kuras vada paši skolēni...)?

PROCESS UN LĒMUMU PIEŅEMŠANA

- Vai sniedzat dalībniekiem **pietiekamu un atbilstošu informāciju**, lai viņi varētu pieņemt pārdomātus lēmumus? Kādā veidā šī informācija tiek sniegta?
- Kā jūs nodrošināt dalībniekiem drošu vidi, kurā viņi var **uzdot jautājumus** par savu iesaisti?
- Kā jūs a**ktīvi iesaistāt projekta skartās personas** lēmumu pieņemšanā pirms projekta, tā īstenošanas laikā un pēc tā?
- Kā jūs **sadalāt pienākumus** projekta īstenošanas laikā? Kā ikviens dalībnieks var dot savu ieguldījumu? Kādas lomas ir paredzētas?
- Kā jūs varētu iesaistīt dalībniekus **dažādu ar projektu saistītu lēmumu pieņemšanā**? (Piemēram, par praktiskiem jautājumiem, izmantotajām metodēm, tematiem, projekta popularizēšanu, ekspertu iesaisti, komunikāciju u. c.)
- Kā jūs nodrošināt, lai visā projekta un aktivitāšu īstenošanas laikā **tiktu uzklausīts ikviena viedoklis**? Kādas metodes gan tiešsaistē, gan klātienē jūs varētu izmantot, lai to panāktu?

IETEKME UN TURPMĀKIE SOĻI

Kā jūs kopā ar dalībniekiem varētu **izvērtēt projekta rezultātus un īstenošanas procesu**?

Kā jūsu projekts varētu **veicināt pārmaiņas vietējā kopienā vai plašākā sabiedrībā**? Ar ko jūs varētu sadarboties, lai to panāktu? (Piemēram, ar vietēja, valsts vai starptautiska līmeņa lēmumu pieņēmējiem, jaunatnes darbiniekiem, skolu direktoriem, augstskolu rektoriem u. c.)

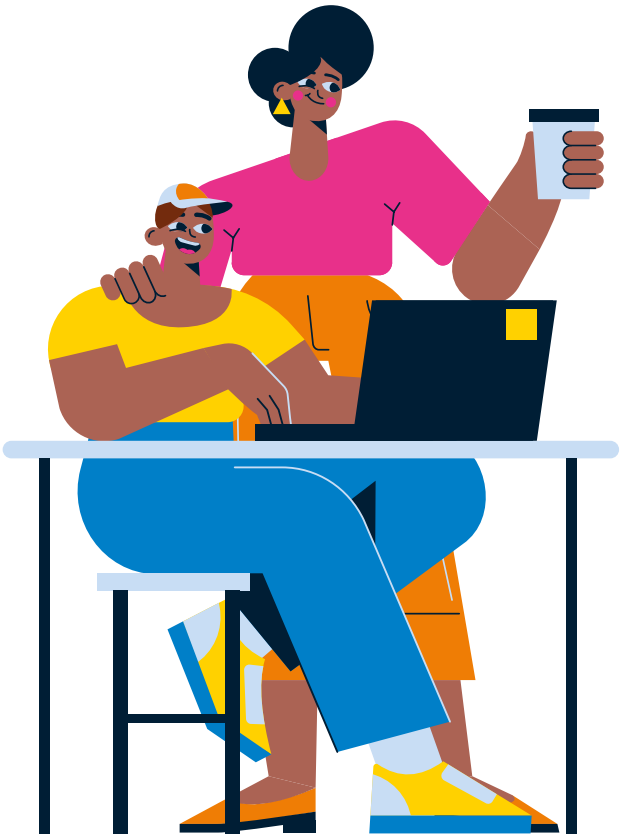
Kā jūs nodrošināt, lai projektā iesaistītie **zinātu, kur un kā** viņu viedokļi un vajadzības tiek ņemti vērā un kā tie ietekmē turpmākos procesus? (Atcerieties paskaidrot arī to, ja kādas viņu idejas nav iespējams īstenot, un norādīt iemeslus.)

Kā jūs varētu **informēt par projekta rezultātiem un dalībnieku vajadzībām** vietējā, valsts un starptautiskā līmenī?

Kā jūs **kopā ar visiem dalībniekiem** izvērtējat projekta ietekmi un projektā gūto mācīšanās pieredzi?

Kā jūs varat **projektā gūto pieredzi un apgūto izmantot ikdienas dzīvē arī pēc projekta beigām**?

Kā dalība projektā maina dalībnieku **zināšanas un attieksmi** pret savām iespējām ietekmēt pārmaiņas? Kā varētu to attīstīt?

UZZINI VAIRĀK

LINKTR.EE/UNLOCK_PRIORITIES

SALTO

Vai esat gatavi atklāt prioritāšu spēku?

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.

UZZINI VAIRĀK

LINKTR.EE/
UNLOCK_PRIORITIES